

Večernik

Leto III. (X.), štev. 141

Maribor, ponedeljek 24. junija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Potresna razdejanja na Novi Zelandiji

GORE SO SE POGREZNILE, DOLINE IZGINILE, POJAVILI PA SO SE GLOBOKI PREPADI, IZ KATERIH BRUHA VRELA VODA IN STRUPENI PLINI. — POTRES SE VEDNO TRAJE.

LONDON, 24. junija. Posebni poročevalci »Daily Maila«, ki je odpotoval z letalom v potresno ozemlje na severni Novi Zelandiji, poročajo svojemur listu o katastrofalnem razdejanju tega ozemlja, ki je popolnoma spreminilo svojo površino. Potresni sunki se nenehno nadaljujejo in je zemeljska površina v stalnem gibanju. Minulo soboto je bilo zabeleženih nič manj kot 214 močnejših potresnih sunkov. Zaradi neprestanih sunkov se je polastila prebivalstva nepopisna pani-

ka. Večinoma so ljudje že po prvi katastrofi pobegnili, toda v nekaterih pokrajinah je nastala katastrofa šele sedaj. Zato panika od dne do dne narašča. V posameznih krajih, kjer še ni bilo vse porušeno, se sedaj rušijo vse preostale hiše in poslopja.

O nenavadni prikazni poročajo iz notranjosti. Tam je docela izginila velika gora v bližini mesta Christkarsa. Gora se je dobesedno prevrnila in zaslula bližnjo dolino. Tudi v bližnji in daljni okolici je zemlja dobila docela

novi površino. Nastale so nove gore in hribi, bivše doline so izginile, vmes pa so se pojavili globoki prepadi, iz katerih se dvigajo dušilni plini. Nastalo je nad 60 novih vrelcev, ki bruhajo vrelo vodo visoko v zrak. Cele naselbine so brez sledu izginile. Potresno ozemlje je skoraj docela odrezano od ostalih krajev. Edino zvezo tvorijo letala, ki privlačajo medikamente in živila, ter skušajo rešiti obupano prebivalstvo.

Gozdovi Jugoslavije

tvorijo neizmerni zaklad naše države, ki ga pa dozdaj še nismo znali primerno in zlasti ne racionalno izkoriščati. Kadar bodo i država i zasebniki kot lastniki šumskih kompleksov usmerili eksploatacijo našega šumskega bogastva na pravo pot, bo šele naša lesna industrija na znotraj in v eksportu tvorila vir nepreglednega blagostanja naroda in države.

Če pregledamo svetovno bogastvo šum in svetovno lesno trgovino, vidimo sledečo sliko: največ šum ima Azija (840 milijonov ha ali 28% celokupnih šum sveta), isto toliko Južna Amerika; Severna Amerika ima 575 milijonov ha ali 19,3%, Afrika 320 milijonov ha ali 10,6%, Evropa 310 milijonov ha ali 10,3% in Avstralija 115 milijonov ha ali 3,8%. Izmed posameznih držav ima sorazmerno največ šum Rusija (22% vseh šum sveta), britanski imperij (20 odst.), Brazilija (13%), Zedinjene države (9%). Za lesno trgovino so seveda skoro brez pomena tropske šume s trdimi vrstami lesa.

Zanimivo je, da znaša letna potrošnja lesa na celem svetu prilično 1.600 milijonov kubičnih metrov (740 mil. kub. m. za gradnjo in industrijsko predelavo, 860 mil. kub. m. pa za kurjavo!), letni prirastek lesa v gozdovih pa 1.100 milijonov kubičnih metrov. Prirastek je toraj za prilično 500 mil. kub. metrov manjši nego potrošnja. Svetovna statistika tudi kaže, da edino v Evropi prirastek odgovarja potrošnji, dokaz, da se samo v Evropi vodi racionalna šumska ekonomija. Evropa in Amerika dobavljata 90% lesa za svetovno ekonomijo.

Glavne države-izvoznice za les so Vel. Britanija, Nemčija, Holandija, Italija, Belgija, Francija, Madžarska, Španija, Danska, ki uvozijo letno 58 milijonov kub. m. Glavne države-izvoznice lesu so pa Finska (ki izvozi letno 14 milijonov kub. m.), Poljska (10,7), Švedska (9), Rusija (5,5), Češkoslovaška (4,7), Avstrija (3,7), Jugoslavija (2,9), Romunija in Norveška, ki izvozi letno skupno okrog 59 milijonov kub. m.

Jugoslavija se lahko ponaša z izredno razvito lesno trgovino in industrijo, zlasti pa, da ima največjo destilacijo lesa v Evropi. To je priznal nedavno tudi veliki londonski list »The Daily Mail«, ki je objavil obširno poročilo o tvornici za destilacijo lesa v Tesliču, ki leži na polovici pota ravne črte med Zagrebom in Brodom in ki je po priznanju odličnega strokovnjaka, kateri je ta članek napisal, največja tovarna te vrste v vsej Evropi. Leži sredi velikih bosanskih bukovih gozdov in je klasičen vzgled za ekonomsko izkoriščanje lesu. Površina gozdov, ki spadajo v območje te tvornice, znaša 80 tisoč juter. Podjetje destilira letno 200 tisoč kubičnih m. (130.000 ton) lesa. 50 do 60 peči je v stalnem pogonu.

Država je začela vedno bolj uvidevati neprecenljivo važnost našega šumskega bogastva in naše lesne industrije. Nedavno je vlada izdala zakon o zaščiti naše domače lesne industrije, kojega namen je, da to panogo našega narodnega gospodarstva čim bolj zaščiti in usposobi za napredek in svetovno konkurenco. Pred

Obrtniki zahtevalo sestavo carinskega sveta

KONGRES ZVEZE OBRTNIŠKIH ORGANIZACIJ. — POTREBA SPREMEMBE CARINSKE POLITIKE.

BEOGRAD, 24. junija. Zveza obrtniških organizacij, ki je včeraj pričela svoja posvetovanja, je danes nadaljevala delo. Danes je bilo na dnevnem redu poročilo o carinski politiki, ki ga je podal tajnik Zveze Dostanič. Po obširni razpravi je bila sprejeta resolucija, ki zahteva takojšnje organiziranje carinskega sveta pod predsedstvom ministra trgovine. V carinskem svetu naj bodo zastopane vse gospodarske organizacije, ki naj bi sodelovale tudi pri sestavi nove carinske tarife. V resoluciji je tudi pov-

darjena zahteva, naj se carinska politika podredi ministru trgovine, ne pa ministru financ, ker si gospodarski krogi oboje od tega smotrenejšo politiko, v kolikor se nanaša na zaščito domače produktivnosti. Končno je bilo sklenjeno, da se pokrene akcija za spremembo sedanje carinske tarife v smislu večje zaščite domačih podjetij. Sledil je referat o obrtnem šolstvu, ki ga je podal inspektor ministrstva trgovine Olič. O referatu se bo popoldne nadaljevala debata.

Postopek pri odpisu davka ob elementarni škodi

(Razglas velikega županstva mariborskega.)

Letošnje poletje pogosto nastopajo neurja s točo. Ljudje so zbegani in pri prijavi škode često nepravilno postopajo. Zato opozarjam na nove predpise o odpisu davka ob elementarni škodi, ki so objavljeni v Uradnem listu z dne 18. decembra 1928 in sicer v »Uredbi o odpisu davka ob elementarni škodi«. Najvažnejša določila te uredbe so naslednja: Osnovni davek poškodovane parcele se sme odpisati, če je letina poškodovana več nego četrtino. Škodo je treba prijaviti s točno označitvijo poškodovane parcele in navesti občino, vas in kraj, kjer leže poškodovane parcele najdalje v osmih dneh po nastali škodi. Prijave je nasloviti na pristojno katastrsko upravo (sedež geometra), brez takse. Če vložijo občina prijavo, je treba navesti, kateri in koliki del okolice je oškodovan. V vsakem primeru mora navesti vložitelj prijave čas in vrsto elementarne nezgode ter prijavo podpisati. Katastrska uprava odredi ocenitev škode na licu mesta. Škodo ugotovi komisija, ki jo sestavljajo: delegiran uradnik katastrske uprave kot predsednik in dva strokovna čla-

na občine, ki ju določi vsako leto občinska uprava. Prisostvuje župan, lahko prisostvuje tudi oškodovanec. Če se ugotovi, da se je vložila prijava škode neupravičeno, mora plačati dotični vložitelj stroške delegiranega uradnika. Če se elementarna škoda dogodi neposredno pred žetvijo ali med žetvijo, naj občina sama vpriči dveh odbornikov ugotovi z zapisnikom začasno na licu mesta velikost škode, prizadete vsaki parceli. Ta zapisnik predloži občina katastrski upravi. To je kratak izvleček iz Uredbe za splošno informacijo. V slučaju nezgode naj si vsak, ki je prizadet, omenjeno uredbo v Uradnem listu z dne 18. decembra 1928 natančno prečita in se točno po njej ravna.

Slovo g. Janka Rakuše

Jutri zvečer se poslavlja od nas priljubljeni in simpatični igralec naše drame g. Janko Rakuša v svoji izborni vlogi Romea v Shakespearejevi tragediji »Romeo in Julija«, ki je pri nas tako lepo uspela.

Gospod Janko Rakuša, ki je naš ožji rojak (doma iz Ormoža), je začel s svojo igralsko karijero pred desetimi leti v Ljubljani, kjer je z odliko absolviral taktatno dram. šolo na konzervatoriju in pokazal že pri prvem

in predloge strokovnjakov in njihovih organizacij v smeri izboljšanja naše šumske ekonomije, je nedvomno, da bomo lahko ob koncu prihodnjega desetletja naše države s popolnoma drugačnimi občutki gledali na to velevažno panogo našega narodnega gospodarstva.

nastopu močan, mnogo obetajoč talent, ki se je nagloma začel razvijati in postal eden najboljših slovenskih igralcev ljubimske stroke. Z velikim uspehom se je uveljavil v drugih jugoslovanskih gledališčih: Osijeku, Sarajevu, Skoplju, posebno pa v Splitu, kjer ga je najbolj kritična in za teatersko umetnost najbolj delikatna publika vseh publik v Jugoslaviji naravnost oboževala. Poleg Romea in nešteto drugih, posebno salonskih ljubimskih vlog, je posebno znan in visoko cenjen v vlogi Malipiera v znani Vojnovičevi drami »Gospa s solnčnico«, kot knez Miškin v Dostojevskijevem »Idiotu«, kot Abbé Daniel v Lavedonovem »Dvoboju« itd. Vendar ljubimska stroka ni edino polje, kjer se g. Janko Rakuša uveljavlja. Tudi karakterne, posebno pa psihopatološke vloge ustvarja z veliko inteligenco, globokim razumevanjem, detajlnim študiranjem in močno igralsko potenco. Od njega pričakujemo slovenskega Hamleta. Ali nas, evo zapušča, hrepeneč po večjem in širšem delovanju, ki mu ga, žal, njegova mala, ožja domovina ne more dati. Upamo pa, da ne odhaja za vedno in da se prejalislej vrne in nas obogati s svojo umetnostjo.

Upamo, da je tudi naša publika pravilno ocenila njegovo letošnjo umetniško delovanje in da ga bo jutri zvečer, napolniviši gledališče, primereno nagradila. Gospod Janko Rakuša gostuje te dni v Zagrebu in odhaja menda tja.

Kolesarska sezona

Je v vsakem pogledu na višini. Poleg nočnih partij ob luninem svitu in kolesarskih dirk imajo sezono tudi kolesarski tatovi. Na Koroški cesti si je včeraj »izposodil« kolo nekega urarskega pomočnika neznan uzmovič. Policija tega seveda ne more preprečiti, ker pač nihče ne more zahtevati, da postavi stražnika k vsakemu kolesu. Mnogo tatvin pa bi izostalo, če bi lastniki bili malo bolj previdni. Če bi vsak lastnik kolo »zaklepal« z varnostno zaporo, ki mu jo montira vsak mehanik za par dinarjev in če bi ne puščali koles brez nadzorstva na mestih, kjer naravnost »izzivajo« kolesarske »specijaliste«, bi bilo tudi manj žalovanja za ukradenimi bicikli.

Investicije češkoslovaških državnih železnic

znašajo od prevrata naprej do danes 7 milijard 297.419.996 Kč, od tega 3/4 za obnove, dve tretjini pa za nove železniške zgradbe in nabave. Dokaz, kako silno važnost polagajo v ČSR na dobre železniške proge.

Naši najmlajši „letoviščarji“

LETOŠNJE MARIBORSKE DEČJE POČITNIŠKE KOLONIJE. — IZMED 500 PRIGLAŠENCEV JE BILO SAMO 235 »IZVOLJENIH«. — DRUGI PRIDEJO NA VRSTO PRIHODNJE LETO.

Predpriprave za odhod dečjih počitniških kolonij so v glavnem zaključene. Začetkom julija odpotujejo iz našega mesta na počitnice štiri skupine šolskih otrok v različne smeri: k Sv. Martinu na Pohorju, k Sv. Juriju ob Pesnici, v Kaštel Lukšič in v Bakarac. Naval dece za sprejem v počitniške kolonije je bil letos naravnost ogromen, k čemer so pripomogli lanskoletni lepi uspehi na Pohorju in na morju kakor tudi letošnja težka zima, ki je hudo prizadejala zlasti delavske družine, ki stanujejo v nehygijskih stanovanjih.

Vsa akcija za počitniške kolonije je osredotočena v posebnem komiteju mestnega mladinskega sveta, v katerem so zastopani: mestna občina potom treh občinskih svetnikov, mestnega fizikata in socialno-političnega urada, Podmladek rdečega križa in Društvo za zdravstveno zaščito dece in mladine.

V mestnem socialno-političnem uradu, kjer so se ves čas vrstile stranka za stran ko, so se sprejemale prijave, ugotavljale premoženjske razmere svojcev in vršile proizvodbe na domu potom uradnih organov in okrajnih mladinskih predstojnikov, dočim so se na mestnem fizikatu otroci zdravniško pregledovali. Takih prijav in pregledov je bilo 500. Nekateri starši so se pri tem dali voditi od želj svojih otrok in niso bili zadovoljni, če niso bili njihovi otroci določeni za na morje. Vendar pa je bilo takih slučajev letos znatno manj nego lani; povečini, posebno najpotrebnejši med njimi so izjavili, da se zadovoljujejo z odločitvijo zdravnika.

Najtežje delo pa je obstajalo v reduciranju priglasih otrok. Število 500 je bilo treba na vsak način znižati na 235, torej za dobro polovico. Težko pač ni bilo izločiti onih, ki so bili iz zdravniških vidikov nesposobni ali nepotrebni, sunku v srce pa je bilo podobno črtanje potrebnih ker razpoložljiva sredstva za vse niso zadostovala, četudi se je mnogim prispevek zvišal in bodo na premožnejše starše odpadli delni, na nekatere vsi stroški, kajti preveč je takih, ki morejo samo malenkost prispevati, še več pa takih, ki sploh ničesar ne morejo prispevati. Na ponovnih sejah so se pregledovale popisne pole in so se premožnejši številni prosilci drug za drugim. Končno je padla odločitev v veselje enim, na žalost drugih: Za na Pohorje je bilo odbranih 50 dečkov in 50 deklic, za na morje 30 dečkov (Kaštel Lukšič) in 25 deklic (Bakarac), pri čemer pa okolica ni všteta, za Sv. Jurij ob Pesnici (dr. Čehov sanatorij) 40 dečkov in 40 deklic, skupno 120 dečkov in 115 deklic, torej 235 otrok, katero število se bo še nekoliko povečalo z bližnjimi okoličani in s takimi, ki gredo na lastne stroške.

Vsem prosilcem naravno ni bilo mogoče ustreči in mnogi bodo radi tega nezadovoljni, žalostni. Vsem tem boji povedano, da se je pri izbiri postopalo najvestneje in strogo nepristransko. Nihče ne bi želel bolj goreče, kakor baš faktorji, ki jim je bila poverjena težka naloga izbiranja, če bi se mogla upoštevati vsa priglasiha deca.

Kljub temu imamo letos zabeležiti razveseljiv pojav: Akcija za počitniške kolonije v Mariboru napreduje od leta do leta. Predlanskim smo imeli samo kolonijo na morju, lani tudi na Pohorju in letos poleg tega še pri Sv. Juriju ob Pesnici. Dočim je lansko leto letovalo skupno 160 otrok, se jih bo letos krepčalo na svežem zraku 235. Tudi se bo letošnje letovanje na Pohorju raztegnilo od 3 na 4 tedne, kar pomeni dvojni uspeh.

Tako Podmladek rdečega križa, ki je pri nas prvi pričel s počitniškimi kolonijami, kakor Društvo za zdravstveno zaščito dece in mladine, ki je kupilo na Pohorju posestvo za nastanitev kolonije, in ne v zadnji meri mestna občina, ki je letos, ako upoštevamo novo kolonijo mestnega dnevnega zavetišča, ki bo letovala pri Sv. Juriju ob Pesnici, žrtvovala za vse štiri kolonije nič manj kakor 100.000 Din. Vsi navedeni činitelji so se s priznanja vredno pohvalo potrudili, da je bil mogoče tako lep napredek napram lanski letu.

Ta pojav, ki mora iskreno veseliti vsakega ljubitelja našega mesta, pa je tembolj razveseljiv, ker je že danes gotovo, da bo prihodnje leto napredek še večji. Letos se šele urejuje novo kupljeno posestvo na Pohorju in se bodo morale premostiti še marsikatero oviro, prihodnje leto bo v tem oziru dokaj lažje in bo mogoče sprejeti večje število otrok, ker kažejo vsi merodajni faktorji, njim na čelu mestna občina in oblastna samouprava, razumevanje za to važno socialno vprašanje, ki se tiče bodočnosti naše mladine.

Ko bodo prihodnje dni pri svojem odhodu eni vriskali in se bodo drugi žalostno, s solzami v očeh ozirali za presrečnimi mladimi letoviščarji in nas spominjali na ginljivo Gregorčičevo pesem o »zastalem ptiču«, naj se tu ostali tolažijo s tem, da pridejo tudi oni na vrsto, ker se jih bo imelo v evidenci. Letos gredo eni, prihodnje leto pa drugi na naše Pohorje in na naše morje, da si tam okrepčajo svoje zdravje ter spoznajo in vzljubijo bisere naše zemlje.

Kako bo mladini na Pohorju

Na prijaznem obširnem posestvu Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine, ležečem med gostimi smrekovimi gozdovi pol ure hoda od Sv. Martina na Pohorju, bo v počitniški koloniji uživala mladina svoje počitnice ter si okrepčevala svoje telo, zdravje in dušo. Posestvo obstoječe iz prijaznih livad, zelenih trat, vrtov in gozdov ima jugovzhodno lego, med potokoma Devino in Bistrico. Središče cele kolonije tvori glavno poslopje ležeče pod vrhom v višini nekako 800 metrov. To poslopje se sedaj prenavlja in preureja po načrtih inženirja Jelena. Tam bo prostorna kuhinja z velikim modernim štedilnikom, ki ga postavlja podjetje Heričko z vso naklonjenostjo, dalje nekaj dnevnih sob, v zgornjih prostorih pa spalnici in prostori za deklice in personal. Dečki bodo nameščeni v lični zložljivi baraki kakoršne je prejela naša država na račun nemških reparacij.

Vodstvo in uprava kolonije je poverjena društvenemu tajniku, upravitelju Dečjega doma g. Dimniku. Dečke bo še posebej nadzoroval učitelj g. Ipavec, deklice pa vrtnarica gđ. Moryjeva. Higijensko in zdravstveno skrb za deco, kakor tudi vodstvo kuhinje bo imela zaščitna sestra gđ. Pleničarjeva, katero je dodelila koloniji drž. higijenski zavod v Ljubljani. Večkrat v seziji bo obiskal deco zdravnik, po potrebi tudi v vsakem nujnem slučaju.

Za razvedrilo in zaposlenje bo obilo skrbljivo, dolgčas deci ravno ne bo. Vstajalo se bo običajno ob 6. uri zjutraj, nakar sledi kratke vežbe prostih vaj, umivanje do pasu, ob 7. uri zajuterk. Nato igre, ob 10. uri prigrizek, kruh z marmelado, medom ali drugo prilogo, kopanje v bližnjem potoku, v katerem bo urejen mal bazen. Nekatere skupine bodo nabirale v bližnjih gozdovih jagode, maline, borovnice, brusnice ali užitne gobe. Opoldan obed, ki bo obstojal manjše iz mešnih in močnatih jedi. Po obedu predpisan počitek za vso deco, popoldne enak prigrizek kakor dopoldne ter slično razvedrilo kakor dopoldne. Semtertja se bo ob tabornih ognjih peklo krompir, ob posebnih prilikah zažigalo kres, tako prvič velik Ciril Metodov kres na predvečer praznika. Praznovalo se bo tudi godovne in rojstne dneve oskrbovancev, ako jih bodo javili. Deci bo v razvedrilo na razpolago rusko kegličice, igra krokè, igra na kroglice (balinanje), travnik za nogomet in druge igre. Manjkal tudi ne bo gramofon, šah, knjižnica in drugih sobnih razvedril. Pozabiti ne smemo na veliko zastavo, ki bo vihrala za časa sezije na drogu in katero bo dvigal vsako jutro določen oskrbovanec na drog.

Znano je, da je okolica Sv. Martina ena izmed najlepših točk na južnem pobočju Pohorja in izhodišče za izlete na vse strani. Zato so na programu poldnevni in celodnevni izleti v skupinah, kakor k Arehu, k Urhu, Uršuli, k Mariborski koči in v romantično lepo sotesko Bistri-

Mariborski in dnevni drobiž

Velike strelske tekme v Mariboru

Včeraj so se mudili v Mariboru delegatje Saveza strelskih družin iz Zagreba, ki so imeli skupno sejo s predstavniki mariborske streljačke družine in z zastopniki Slovenskega lovskega društva. Sklenjeno je bilo, da se priredi v dneh od 4. do 10. avgusta na mariborskem vojaškem strelišču velika strelska tekma z zanimivim in najraznovrstnejšim sporedom, ki naj pokaže sposobnost naših strelcev v vseh panogah strelske umetnosti. Želeti je le, da se zlasti domači strelci udeležijo teh tekmovalj v čim večjem številu. Priprave za tekmo so že priče. Za najboljše strelce so pripravljene nagrade v vrednosti okrog 100.000 Din. Dejstvo, da je pokrovitelj tekme Nj. Vel. kralj, ki se bo bržkone tudi osebno udeležil prireditve, mora biti v vzpodbudo slehernemu strelcu in lovcu.

Trgovine na Vidovdan.

Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje člane in kupujoče občinstvo, da morajo biti trgovine na Vidovdan dne 28. junija po novi ministrski naredbi zaprte samo med slovesno službo božjo t. j. od 10. do 11. ure, ostali čas pa smejo biti ves dan odprte. V soboto, na dan sv. Petra in Pavla, pa ostanejo trgovine v Mariboru ves dan zaprte.

Konec zanimive tiskovne pravde.

Lansko leto je vložil Mariborčanom dobro znani vitez Zagorski proti našemu listu in proti »Jutru« tožbo zaradi klevete, ker sta poročala o njegovem izgonu iz mariborske oblasti. G. Zagorski je zahteval poleg kazni še visoko odškodnino, češ, da je bil s tem poročilom oškodovan tudi v trgovskem pogledu. Tožena odgovorna urednika obeh listov sta nastopila dokaz resnice, a na podlagi izvedenega postopanja je sodišče sedaj izdalo sklep, s katerim ustavlja nadaljno zasledovanje tožencev, ker je dejanje v formalnem oziru zastarano, v meritornem oziru pa sploh ni kaznjivo. Kleveta ni bila podana, ker v inkriminiranem članku ni bilo nič neresničnega, ne žaljivega. Glavni očitek je bil ta, da je bil g. Zagorski od policije zaradi ponovnega javnega nasilstva in nadlegovanja oblasti obsojen na kazni 1 meseca, 6 tednov in več ter izgnan iz mariborske oblasti za dobo petih let, kar je vse dokazano z uradnimi spisi. Zaključek inkriminiranega članka, da bo pri vseh bodočih volitvah ena skrinjica manj, pa ne vsebuje nič žaljivega. Spričo takega dejanskega in pravnega položaja se obtoženca ni moglo obtožiti.

Zlata poroka na severni morji.

Danes praznujeta svojo zlato poroko bivši gostilničar in čevljarški mojster v Št. Ilju Ivan Bauman in njegova žena Marija. Pri tej redki slavnosti jima bosta za priči grajščak grof Karl Pachta in slavljencev sorodnik Ivan Bauman, lastnik veležganjarne v Št. Ilju.

S trebuhom za kruhom...

Davi je šel skozi Maribor zopet večji transport delavcev — okrog 300 — v Francijo. Tokrat so bili Dalmatinci, ki so morali v tujino za zaslužkom, ki jim ga doma ne moremo nuditi, da si imamo zaposlenih nešteto inozemcev brez potrebe. Po večini so bili kmečki delavci, ki bodo zaposleni v francoskih vinogradih. Nekaj jih gre tudi med rudarje.

Mestno kopališče

ostane tekoči teden zaprto zaradi snaženja parnih kotlov.

Nezgode pri kolesarski dirki.

Pri včerajšnji kolesarski dirki sta se potesrečila 17letni Franjo Čančala, ki je padel s kolesa in se močno ranil na glavi ter Josip Stiper, ki ga je med vožnjo prijel krč. Obema je sanitetna patrulja nudila prvo pomoč, nakar sta bila prepeljana v bolnico.

ce, po kateri je speljana drča za les in ki je oddaljena od kolonije komaj dobre pol ure.

Zrak v teh krajih je posebno čist in zdrav, kar upliva zlasti na tek in prebavo. Prehrana bo obilna, domača in dobro pripravljena, deci bo šla gotovo vedno v

Oplenjena pisarna.

Čez nedeljo so neznan storilec oplenil pisarno Meinel in Herold v Gregorčičevi ulici. Vlomili so okna in z dleti odprli predale pisalne mize ter pobrali okrog 20 Din drobiža. Razen tega pa so odnesli tudi železno ročno blagajno, v kateri je bilo nad 2400 Din gotovine, dočim so ostale predmete pustili nedotaknjene. Vlom so izvršili bržčas ljudje, ki so o razmerah v pisarni in okolici dobro poučeni. Policija je poslala na kraj dogodka svojega železnokopca, ki je zbral odise prstov in rok, kar bo preiskavo v znatni meri olajšalo. Zaenkrat manjka za storilca vsaka sled.

Predrag bencin.

Iz krogov avtomobilistov in motociklistov smo prejeli več pritožb, da prodajajo trgovci na deželi bencin po mnogo dražjih, naopravičljivo višjih cenah kakor v mestu. Na deželi stane bencin skoraj povsod 16 Din, dočim ga prodajajo mestne črpalke po 7 Din. Podoželski trgovci si bodo s takim postopanjem škodovali samim sebi, ker se bodo avtomobilisti v bodoče preskrbeli z bencinom pač doma od nosno v mestih in ga bodo mogli podoželski trgovci v bodoče prodajati le še za — vžigalnik.

Zastupila se je

60letna železničarjeva žena Marija K. v Studencih pri Mariboru. Spila je večjo količino lizola in se onesvestila. V bolnici so ji izpraznili želodec, vendar pa je njeno stanje še vedno resno. Ali gre za poskus samomora ali zgolj za nesrečen slučaj, ni znano.

Nalezljive bolezni

se zopet pojavljajo. V minulem tednu je bil mestnemu fizikatu prijavljen 1 primer škrlatinke in 1 primer davice. V interesu zatiranja nalezljivih bolezni je, da se vsako obolenje takoj prijavi, da zamore oblast nemudoma ukreniti primerne korake.

Strogo oko postave

je včeraj posebno pazilo na kolesarje in avtomobiliste ter jih prijavilo zaradi raznih prestopkov cestno-policijskega reda kar 19. Upamo, da bodo grešnike občutne globe spametovale in drugič ne bodo tako divjali ter vozili vsaj na pravi strani. Želeti pa bi bilo, da bi policija posvetila malo več pažnje tudi raznim »ropatačem«, ki delajo v nočnih urah po mestnih ulicah tak kraval, da pol mesta sploh ne more spati. Motociklistom, ki ne znajo ravnati z motorjem, naj bi se kratkoma odvezelo vozno dovoljenje, pa bi bil kmalu red.

Pod težkim sumom

Včeraj je aretirala policija služkinji Zinaido G. in Heleno B., ki sta osumljeni od prave telesnega plodu in pomoči pri tem nedovoljenem poslu. Obe sta bili po zaslišanju izročeni v zapore okrožnega sodišča. — Tja sta romala v varnem spremstvu tudi Fran K. in Ludvik Š., ki sta osumljena, da sta si prilastila tuj denar.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 24. junija. Zaprto.
Torek 25. junija ob 20. uri »Romeo in Julija«. Poslovilna predstava g. Janka Rakuše.
Sreda 26. »Cerkvena miš«. Premijera.
»Cerkvena miš« v marib. gledališču.
Ponovno opozarjamo na premijero »Cerkvene miši«, ki se vrši v sredo, 25. t.m. v tukajšnjem gledališču. Ta izredno zabavna in igralsko zelo uspela komedija je predvideno zadnja predstava letošnje sezone.

»Cerkvena miš« v mariborskem gledališču. V sredo, 26. t. m. bo v marib. gledališču premijera letošnjega veseligerškega »šlagarja« Fodorova zabavna in duhovita tridejanska komedija »Cerkvena miš«. Mala miška bo v sredo zvečer skoro neopaženo smuknila na oder, pozabavala občinstvo, ga razvnela, obenem pa povedala marsikatero resnico.

slast. Lani so nekateri otroci pridobili v par tednih do pet kilogramov. Letos gredo otroci v dveh skupinah po 60 in sicer prva 2. do 30. julija, druga od 30. julija do 27. avgusta. Prihodnje leto se namerava kolonijo razširiti in postaviti še nove spalne lope.

Naši javni napisi

JEZIKOVNE SPAKE NA NAPISNIH DESKAH. — POTREBA KONTROLE IN PREDHODNE REVIZIJE JAVNIH NAPISOV.

Prekrat nam je prinesel v Mariboru in na deželi slovenske javne napise, ki so zamenjali prejšnje nemške ali dvojezične. Za to spremembo se moramo zahvaliti uvidevnosti takratnih oblasti, ki se pa, žal, niso pobrigale tudi za to, da bi bili novi slovenski napisi vsaj tako pravilni, kakor so bili nemški. Obrtniki in drugi, ki so napisali, niso pa nikoli posejali slovenskih šol, seveda niso mogli vedeti, kako se naj napis v slovenščini pravilno glasi, a slikarji, katerim so delo oddali, pa mnogokrat našega jezika sploh niso poznali; in tako so nastale razne spake, ki še danes strašijo po našem mestu, po okolici in po deželi.

Nekatere teh spak so naravnost take, da bi spadale v humoristični list, saj imamo v mariborskih predmestjih celo javne obrtne napise, kakor: »mesar in prekarnjevalec«, »trgovina z zmešanim blagom« itd. Ko bi kdo prvemu očital, da je slepar in drugemu, da prodaja **noro blago**, bi si gotovo poiskala zadoščenja pred sodiščem, sama pa imata to napisano nad svojim lokalom in zaradi tega mirno spita!

Toda ne samo ta dva, tudi mnogi drugi so popolnoma napačno označili svojo obrt. Tako ima nekdo pod svojim imenom napisano: »mizarnica«, drugi »stružnik«, tretji »tapetnik«, četrti ima »jajčni eksport«, peti izdeluje »mesnate izdelke« in takih je še veliko število. Niti lastniki teh napisov niti oni, ki so jih izgotovili, se niso zavedali, da slovenščina ne prenese »mizarnice«, ampak pozna le »mizarstvo delavnice« ter »strugarja« (ne stružnika), »tapetarja« (ne tapetnika), »ekspert« ali »izvoz jajc« (ne jajčni eksport), »mesne izdelke« (ne mesnate izdelke) itd.

Prav tako so napačno pisana mnoga

krstna imena. Slovenec n. pr. ne more biti Lorenc, ampak samo Lovrenc, ne Paul, ampak Pavel, ne Michael, ampak Mihael itd. V naši okolici smo pa videli tudi že imena: Jožef, Jozip, Janes, Francisek, Leopold in mnoga druga, ki nam gotovo niso na čast.

Mimo tega je pri nas, osobito v predmestjih, zelo priljubljen napis »Pozor, hud pes!« Ker psi teh napisov ne znajo čitati, so očitno namenjeni ljudem, in tako se torej ljudje, ki jih čitajo, označujejo s »hudim psom«, česar se pa lastniki očitno ne zavedajo. Pravilno slovensko je: »Pozor, hud pes!« še bolje bi pa seveda bilo »Pazite se psa!« ali »Varujte se psa!«

Tako smo zaenkrat našli nekoli najbolj vidnih spak, ki se bohotno šopirijo po napisnih deskah naših obrtnikov, trgovcev in drugih podjetnikov, ne da bi se pobavili še z napisi, kakršni se blešči na neki hišici v Studencih, kjer je na pročelju napisano »Anuj — dom«, namesto »Anin dom«. Vse to stvari, ki kvarijo estetični izgled našega mesta, okolice in dežele, žalijo pa mimo tega tudi oko in uho in naš narodni ponos, zato bi bilo želeli, da bi se one oblasti, ki so poskrbele, da so ob prevratu izginili nemški napisi, pobrigale tudi za to, da bi bili vsi javni napisi izgotovljeni v pravilni slovenščini. Mnenja smo, da bi tako kontrola vršila najlažje obrtna oblast, v mestu n. pr. magistrat, ki daje dovoljenje za napisne deske. Z zakonom ali odredbo bi bilo treba določiti, da je treba vsak napis, preden se izgotovi, predložiti v odobritev tej oblasti, ki bi potem lahko presodila, da li se strinja ali se ne strinja s pravili in z duhom našega jezika. Sedanjí anarhiji je pa treba na vsak način napraviti konec!

Slavnostni dnevi ISSK Maribora

MARIBOR V ZNAMENJU SPORTA. — TRIJE DNEVI VELIKIH SPORTNIH DOGODKOV. — ORIGINALNE IN ZANIMIVE PRIREDITVE.

Teden dni nas še loči od slavnostnih dni domačega prvaka ISSK Maribora, ki bo slavil desetletni jubilej svojega sportnega delovanja in udejstvovanja.

Jubilant je storil vse, da čim dostojneje proslavi svojo desetletnico in da v dneh svečanosti čim dostojneje demonstrira s sodelovanjem sorodnih društev sportno moč našega mesta. Sportni dnevi in vse prireditve v zvezi s proslavo jubileja bodo nekako merilo kvalitet in vrtil celokupne mariborske sportne družine, v prvi vrsti pa merilo organizatorne in življenske sile okroglega in državnega prvaka ISSK Maribora.

Vseh podrobnosti o poteku slavnostnih prireditev nam ni mogoče v današnji številki objaviti. Detajle pa bomo priobčili tekem prihodnjega tedna. Navajamo le, da je jubilan poskrbel za prav pester, zanimiv in originalen spored.

Uvod v svečanosti bo tvoril

večer dravskih čolnarjev,

ki bodo priredili 27. zvečer veliko iluminacijo na Dravi. Tamburaški zbori, rakete, žarometi, lampijoni in pevci bodo nudili sliko in napravljali utis beneške noči. Sportniki v sandolinah pa bodo na vodi sestavljali s čolni razne figure, kar bo slikovitost še povečalo.

Naslednjega dne predpoldne se bo vršil slavnostni občni zbor, popoldne pa največjo sportna prireditve

Floridsdorfer AC : ISSK Maribor,

ki bosta odigrala interesantno nogometno tekmo, kakršne še naše športno občinstvo ni imelo priliko videti na domačih tleh.

Predtekmo bo odigrala

družina državnega prvaka z Ateno,

kar bo brez dvoma dovršena hazenska prireditve, kajti »Atena« je formirana iz članic bivšega prvaka Slovenije SK Ilirije, izpopolnjena z nekaterimi novimi, boljimi močmi.

Na Petrovo se bo vršil

teniški handicap mixed turnir,

kateroga se bodo udeležili člani »Rapida« in bližnjih teniških klubov.

V nedeljo predpoldne so prireditve namenjene izključno sportski propagandi. Ob 8. se bo vršila

prva regata na Dravi, kombinirana stafeta in sportna manifestacija.

Popoldne gostuje v Ljudskem vrtu moštvo najstarejšega slovenskega kluba

SK. Ilirije,

predtekmice pa bodo odigrale hazenske in mladinske družine, tako da bo sleherni aktivni član ISSK Maribora sodeloval na jubilejnih prireditvah.

Stvar javnosti pa je, da podpre stremljenja domačega prvaka s tem, da s posetom njegovih jubilejnih prireditev izrazi priznanje in zaupanje za delo in trud, ki ga je tekom desetih let doprinašal v napredek in prospeh slovenskega sporta v Mariboru.

DIRKA ZVEZE KOLESARSKIH DRUŠTEV.

Včeraj dopoldne se je vršila na 92 km dolgi progi Maribor - Rače - Fram - Hajdina - Maribor dirka Zveze kolesarskih društev za mariborsko oblast, katere so se udeležili izbrani dirkači »Peruna«, »Poštele« in »Edelweissa«. Startalo je 26 tekmovalcev in so bili doseženi naslednji časi:

- 1.) Ivan Vesenj ak, Perun, »Signano«, 3:30:15;
- 2.) Valentin Šibenik, Perun, »Peugeot«, 3:30:15.5;
- 3.) Ivan Štrucelj, Perun v času 3:30:16.

Sledila je dirka juniorjev na 45 km dolgi progi. Mladi dirkači so se plasirali:

- 1.) Ivan Tomše, Poštela, »Waffenrad Steyr«, 1:39:9;
- 2.) Josip Sme h, Edelweiss, »Dika« 1:39:10;
- 3.) Ivan Lah, Perun, »Waffenrad Steyr« 1:39:10.4.

Tudi tokratna dirka je dokazala, da razpolaga »Perun« z najboljšim materijalom, kajti od šestih mest so si Perunaši zagotovili štiri mesta. Razveseljiva je tu-

di zmaga Ivana Tomše v juniorski skitpini, kakor tudi ugoden placement Josipa Smeha.

Reklamna darila, ki so bila namenjena zmagovalcem, so nepričakovano izostala. Dirka je končala v vzornem redu brez vsakršnega incidenta, kar je zahvaliti vodstvu dirke, ki je oskrbelo vse potrebno, da se je tekmovanje izvedlo brezhibno. Zahvala gre tudi gasilcem iz Fram, ki so oskrbeli varnost dirkalne proge.

Žak (Subotica) : Železničar 4:3.

Včeraj popoldne je gostovalo v Mariboru subotičsko moštvo Žaka, ki je zaslužen zmagovalo v razmerju 4:3. Predvedlo je izredno hitro igro in se je odlikovalo z ostrim startom, dokaj preciznim dodajanjem in izredno naglimi akcijami.

»Železničarji« so se deloma prilagodili njih sistemu, vendar se v vztrajnosti niso mogli meriti z rutiniranejšim protitnikom. Vzdržal je samo Frangeš, dočim je bil najkoristnejši Wagner. Sodil je g. dr. Planinšek prav dobro.

Floridsdorfer AC v Mariboru.

Ob priliki proslave desetletnice ISSK Maribora bo gostovalo v Mariboru odlično dunajsko prvorazredno profesionalno moštvo Floridsdorfer AC proti mariborskemu prvaku ISSK Mariboru.

Gošnje spadajo med najboljše avstrijske klube in reprezentirajo s posamezniki in kot celota vzorno mednarodno moštvo, ki je že mnogokrat nastopalo za avstrijske barve v težavnih internacionalnih tekmah. Imena: Jiszda, Cloupek, Molzer, Tögel, Langer, Juranitsch, Humenberger in Kubesch so postala popularna po vsem sportnem svetu.

Pripomniti moramo, da bo v Mariboru moštvo nastopilo v najmočnejši postavi in da bo predvedlo najvzornejšo igro avstrijske šole, ki se odlikujejo po precizni kombinaciji, mojstrskem preigravanju, vzorni taktiki, zlasti pa odločnosti v eksekuciji.

Brezdovomno bo veliko internacionalno srečanje vzbudilo v vsej javnosti veliko zanimanje, kajti slične prireditve vidimo v našem mestu le ob izrednih prilikah.

ISSK Maribor — nogometni odsek.

Sklicujem važen sestanek nogometarjev na igrišču v Ljudskem vrtu za torek 25. tm. ob 18. Udeležba nujna! — Načelnik.

ISSK Maribor — lahkoatletski odsek.

Pozivam vse lahkoatlete, da se v torek ob 18. zanesljivo udeležijo sestanka in izbirnega treninga na igrišču v Ljudskem vrtu. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Ptuj.

Pretekli mesec so se vršili v našem društvu prednjaški izpiti, h katerim so se priglasili br. Kolarič Karol, Likar Ivo, Kveder Drago, Petrovič Ivan in Stajko Milko. Z njimi je pridobilo društvo 5 vztrajni pomočnikov in vnetih apostolov Tyrševe ideje. Z zaključkom tega tečaja pa je pričel 6. društveni prednjaški tečaj, ki bo trajal nekako do meseca aprila 1930. Posečajo ga 4 bratje in 3 sestre. Poklicanih je bilo sicer več, a so se ustrašili enoletnega tečaja. Oni, ki so vztrajali pa kličemo: Le vztrajno k cilju! Na Vidov dan pa priredi naš prosvetni odsek družabni popoldne za naraščaj in deco v Švicariji. Na vzporedu bo predavanje o 10letnici Jugoslovenskega Sokolskega Saveza, dalje pravilnice in otroška tombola. K prireditvi se vabijo tudi starši. Dobitke za tombolo sprejema prosvetni odsek v društveni pisarni. Na predvečer Vidovega dne se bo vršil 3. družabni večer za članstvo.

Vsled vročine zblaznel.

V Washingtonu so aretirali nekega Salvatorja Capello, ki je zahteval od nekega lastnika aeroplan, češ da se hoče odpeljati na lunó. Izkazalo se je, da je revež zblaznel vsled vročine. Prepeljali so ga v blaznico.

Koliko je bilo doseđaj poletoŭ čez Ocean?

»Petit Parisien« objavlja zanimivo statistiko dozđajnih prekoceanskih poletoŭ:

V maju 1919 avijatik Redd iz Newfoundlanda do Harte na Azorih.

V juniju 1919 Alcock in Brown iz Newfoundlanda v Irsko.

V maju in juniju 1919 Coutinko in Sacadura Cabral iz Lisbosa v Rio de Janeiro.

V maju 1927 Lindbergh iz Newyorka v bližino Pariza.

V juniju 1927 Chamberlain in Lewine iz Newyorka v Kottbus v Nemčiji.

V juniju 1927 Courtney iz Lisbosa do Azorov.

V juniju 1927 Byrd iz Newyorka v Ver-sur-mer.

V avgustu 1927 Köhl in Hünefeld (avijon »Bremena« iz Irske v K rado.

V avgustu 1927 Risticz (samo poskus, ki ga je pa moral opustiti).

V oktobru 1927 Miss Felder in Hildeman (padli v morje sredi Atlantika, rešil jih je parnik).

V oktobru 1927 Costes in Le Brix.

V juniju 1928 Gordon Stulz in miss Ehrhardt iz Newyorka v Furmy v Angliji.

V juliju 1928 poročnik vojne ladje Paris (iz Bresta, moral opustiti nadaljni let na Azorih).

V juliju 1928 Ferrarin in del Prete (iz Rima v Natal).

V avgustu 1928 Idzikowski in Kubola (reši jih parnik na širokem morju).

V maju 1929 Jimenes in Iglesias (Sevilla—Brazilija).

V juniju 1929 Ahrenfeld (Švedska—Islandija).

V juniju 1929: »Rumeni ptič«, najnovejši premagovalec Oceana.

Katastrofalno so končali poleti: Nekega francoskega biplana (Mounayres, Saint-Roman, Petit);

»Oiseau blanc« (Nungesser in Coli);

»Golden Eagle« (Trots, Golden Scott);

»Ballas-Spirit« (Ervin—Eichwoldt);

»Port of Brunswick« (Ervin — Eichwoldt);

»Miss Doran« (Miss Doran, Pedlar, dr. Unope);

»Saint Raphael« (princesa Wertheim-Löwenstein, Nuišin, Hamilton);

angleški monoplan (kapetan Nichteiffe in miss Mackay);

»Old Glory« Bertaud, Hill, Payne);

»Sir John Carling« (Tally Mitalfe);

mali športski avijon (Mac Donald).

Angleški Krezi

Iz davčne statistike preteklega leta je razvidno, da so najbogatejše rodbine na Angleškem Rothschildi, Willsi, Joelsi in Courtauldi. Kolikor je znano, so si Rothschildi napravili svoje premoženje za časa znamenite bitke pri Waterloo in sicer z napačno vestjo, da je zmagal Napoleon. Willsi so tobačni magnati, dočim je blagostanje Joelson zraslo na diamantnih poljih Južne Afrike. Rodbina Courtauld se ima zahvaliti za svoje ogromno premoženje umetni svili.

Radio na letalih

Češkoslovaška letalska družba namerava na vseh transportnih in poštinskih letalih uvesti radio-postaje (sprejemne in oddajne) in bodo vsa letala že tekom meseca julija obskrbljena s tem najmodernejšim tehničnim pripomočkom, ki zla sti v letalskem prometu igra važno ulogo. —

III. mednarodni filmski kongres v Parizu

se je vršil nedavno pod predsedstvom predsednika francoske republike Domerguea ob udeležbi nad 400 delegatov iz 14 držav sveta, ki so zastopali nad 1800 kinematografov. Kongres pa ni prinesel pozitivnih rezultatov glede filmske produkcije in drugih važnih vprašanj. Naslednji kongres bo l. 1930 v Bruslju.

Svetovni židovski kongres.

Iz Dunaja poročajo, da bo tam od 10. do 17. sept. tl. svetovni kongres židovskega združenja Abudas Izrael, svetovne zveze ortodoksnih židov, koje sedež je na Dunaju. Dozđaj se je prijavilo nad 10.000 udeležencev. Kongresu bo predsedoval znani rabin iz Besarabije Ziller.

Sovjetsko potujoče kmetsko gledališče.

Nedavno se je vrnilo v Moskvo Prvo moskovsko kmetsko potujoče gledališče s svoje večmesečne turneje. Priredilo je v vaseh in manjših mestih moskovske gubernije krog 100 predstav, ki jih je obiskalo nad 50.000 ljudi.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 100

Skalabrino ni slutil, koliko je pretrpel.
»Gospodar,« je dejal, »naši ljudje imajo za nocojšnji večer sestanek v hiši na Olivolskem otoku, kakor ste mi ukazali.«

»Ta sestanek se ne bo vršil,« je rekel Roland. »Hiša ni varna, kakor se mi vidi. Snidemo se v Črni Jami.« Skalabrino je presenečeno pogledal Rolanda ter izpregovoril:

»Pa to, kar smo imeli storiti...«
»Storimo kasneje. Idi, prijatelj. Povej najinim tovarišem, da bom čez osem dni v Črni Jami. Dotlej si prost.«

Skalabrino ni nikdar razsojal gospodarjevih ukazov, nikdar se ni izkušal poglobiti do njihovega zmisla. Slep po jih je izvrševal — to je bil ves njegov odnošaj do njih.

»Torej bom lahko preživel teh osem dni v Mestre? je vprašal z drhtečim glasom.

»Da, dobri moj tovariš. Sporočil boš tja gor nekaj ukazov, nato pa greš lahko v Mestre k svoji hčeri.«

»Moja!... Ah, gospod, še vedno si ne morem verjeti, da bi bila resnica...«

»Odšel boš z barko,« je povzel Roland. »Ko prideš v sotesko Piave, izročiš poveljnikom pisma, ki ti jih prej napišem.«

In zares Roland je napisal pet ali šest kratkih pisem ter jih izročil Skalabrino.

»Najkasneje v dveh dneh,« je dejal ta, »bodo pisma tam, kamor so naslovljena.«

»To se pravi,« je rekel Roland z otožnim nasmehom, »da boš ti v dveh dneh srečen človek...«

Skalabrino so se zasvetile oči. Kar streslo ga je od radosti. Roland je medtem z ustnimi naročili izpopolnjeval povelja, ki jih je pošiljal načelnikom čet.

Dve uri nato se je Skalabrino vkrčal na barko.

Še tisti dan je izstopil na običajnem kraju ter odhitel naravnost proti Nervezi in Črni jami.

XXXIV.

Hišica v Mestre.

Neznanec, ki je tako preteče pozdravil Rolanda, ko je ta odhajal z vrta na Olivolskem otoku, se je nato naglo oddaljil proti pristanu. Šel je potrkati na nizka

vrata, ki so se po nekaterem razgovorjanju in zamolklem pogajanju odprla. Mož je stopil nato v hišo; bila je ena izmed tistih mračnih beznic, ki so sprejemale vlačuge najnižje vrste in mornarje brez pravega bivališča. Stopil je naravnost k staremu barkarolu, ki je slonel s komolci na mizi kakor da drema; dotaknil se je njegove rame.

»Sandrigo!« je zamrmral mornar.

»Da, čas je.«
»Preveč nagel pa nisi. Že tri noči ždim tu in te čakam.«

»Idiva...«
Možaka sta šla iz gostilne.

»Pa zdaj,« je vprašal stari barkarol.
»Prepelji me čez lagune, kakor hitro moreš.«

»Dobro. Barka je pripravljena, moštvo na krovu; ali te preganjajo?«

»Ne; kaj vraga! Nasprotno: sreča se mi smeje prav od blizu; lahko se zanašam, da dobiš tudi ti svoj delež.«

»Na to računom!« je menil mornar, s plamenom lakomnosti v očeh.

Deset minut kasneje se je Sandrigo nahajal na krovu velike barke, ki se je pod svojim pogonom vesel in jader brzo spustila po naznačeni poti.

V trenutku, ko so se na Olivolskem vrtu beriči pomaknili proti hiši, se je bil Sandrigo postavil v bližino Dandola in Altierija. Držal je bodalo pripravljeno v roki, in če bi se bil Roland v tem hipu pokazal, bi bil Sandrigo sunil brez pomisleka.

Vrata so odprla. Toda pokazal se ni Roland — pokazala se je Leonora.

Banditova osuplost je bila nepopisna.

Po zamolklem vzkliku, ki sta ga izpustila Dandolo in Altieri, je razumel, da se morajo goditi nenavadne reči. Naglo se je umaknil nazaj, skril se med grmičjem in počakal.

Slišal je, kako je Leonora ponovno kliknila beričem tisto povelje, čigar potrditev je načelnik policije zahteval od velikega inkvizitorja. In ko je videl, da se policija umika nazaj, je srdito zamahnil.

»Ni ga tu!« je zarenčal. »Vrag naj vzame to žensko!«

Odšel pa ni.

Nasprotno; prav oprezno se je približal oknu, ki je bilo ostalo le priprto, in je nevidno prisostvoval nenavadnemu prizoru med Leonoro, Dandelom in Altierijem.

In čim je Leonora govorila, so se izpreminjale tudi banditove misli.

»Mož je še zmirom tu!« je dejal sam pri sebi.

In sklenil ga je počakati, planiti nadenj, kakor hitro stopi iz hiše, ter ga zabosti.

Ko pa je prestregel tajnost Altierijeve zarote proti dožu in žalostno skrivnost sovraštva, ki je zdaj ločila Leonoro od njenega očeta, je dejal sam pri sebi, da mu more Roland koristiti, če ostane živ, in da ga umori šele takrat, ko bo zagotovljena sreča, ki mu jo je ponudil nocojšnji slučaj.

Bralec je videl, da je v svrhu ugotovljenja, da je Roland še v hiši, počakal nanj ter mu zaklical svoj preteči: Do svidenja!

— — — — —

Barka je zapustila Benetke, prejadrala laguno, in ko je vstajalo solnce, je skočil Sandrigo na kopna tla.

»Počakal me boš tu!« je dejal staremu mornarju.

Brez odlašanja se je napotil proti Mestre ter krenil sam polagoma proti hiši, kjer je bil zalotil navzočnost Juane.

Čez četrt ure je vedel, da so prebivalci hiše še vedno tu.

Vsi prebivalci so bili: Juana in še dvoje drugih: Stari Kandiano — Rolandov oče.

Blanka — hči Imperijina.

Ko je Sandrigo z gotovostjo vedel to dejstvo, je sedel v slabo krčmo in pojužinal z najboljšim tekom.

Nato je vprašal krčmarja, kje bi dobil kak voz ali koleselj.

»Jaz imam svoj voz,« je dejal gostilničar, »in mulo, ki teče bolje od najboljšega konja.«

»To bi bilo kakor nalašč zame, če mi ga daste v najem...«

»Bi že dal, pa nimam nobenega voznika.«

»Vozil bom sam,« je dejal Sandrigo.

»Torej se vrnete semkaj z vozom in z živalijo?...«

»Ne, toda zaupal bom oboje kakemu zanesljivemu človeku, ki vam pripelje vašo last nazaj, ter plačal dvojnó najemnino...«

Krčmar je zmajal z glavo.

»Če ni drugače, pa kupim oboje in plačam takoj!« se je odločil Sandrigo.

Pogodila sta se in sklenila kupčijo.

Dan je minil. Prišla je noč. Sandrigo je lastnoročno vpregel mulo v koleselj, skočil na sedež ter pred očmi krčmarjevimi prav vidno pognal proti Trevizu.

Mali oglasi, ki služijo posebnim in socialnim namene obširniva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5...

Mali oglasi

Zenitve, doplačevanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10...

Velika zaloga kuhinjske posode, hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. Vsaki gospodinjki znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules« iz tovarne Sphinx. Ia. aluminijevo in litoželezno postekleno posodo. Nadalje mlina za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. Likalnice. Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotličke in šibe za sneg. Kotličke za polento iz kotlovine. Solnike, mlečne vrčke, cedila za juho, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za očvirke in krompir. Samovare »Phöbus« in druge vrste. Škafje okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje perila in perilnice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Krožnike iz porcelana in kamenine. Umivalne garniture in vse vrste steklene robe. Potne pletene košare in cekarje. Postrežba točna in solidna! Cene konkurenčne! **Albert Vlcel, Maribor, Glavni trg št. 5.** 334

V Park kavarni vsako soboto, nedeljo in sredo koncert. 1484

Miren, starejši vpokojenec, vodja mestne varnostne straže v pok. hišne stanovanje sobe in kuhinje ali večje sobe s štedilnikom, za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ne predalec«. U

Prad stanov. bedo in deložacija Vas ne reši nobena zaščita, tudi nobena posamezna pomoč nego le splošna stanovanjska stanobna akcija pri Kreditni-stavbni zadrugi »Mojmir«. Maribor, Koroska 10. 1512

Dijakinja, ki obiskuje nižji razred srednje šole, sprejemam na celo oskrbo in strogo nadzorstvo. Ponek v hiši zastoj. Naslov pove uprava lista. 1511

Sončno stanovanje s 3 sobami, soba za služkinjo, kopalnico in vrtom se odda s 1. avgustom. Naslov v upravi. 1504

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek, Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvaričnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Zavese, mrežaste in klekljane čipke, posteljna pregrinjala, damsko perilo senčnike, vezene, monograme naročite najceneje pri Olgi Kosér, Ciril-Methodova 12, desno. 483

Sandale vseh velikosti, šivane kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor. 1020

Dajte avtomobile, motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodete potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Cenjenim gospodinjam se priporočam za naročila pohištva, izgotovljenega in po načrtu: spalnic, jedilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves, rolet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprejem pohištvo tudi v prodajo in zamenjavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4. 1110

Skatije v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Vse potrebščine za dom, kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojašniški trg 3. 52

Učenca Kolesarji!

z najmanj 3 razredi srednje šole sprejme tvrdka

Franc Mastek

Glavni trg 16. 1249

Spominjajte se CMD!

Zmagovalca v ostri borbi na Divjakovi reklamni dirki, kljub veliki zamudi radi preluknjene cevi sta bila

1. Vesnjak Janko na **Legnano**
2. Sibenik Valentin

Peugeot

katere zastopa „Juge“ d. z o. z. pri

Justin Gustinčič - Maribor
Tattenbachova ulica 14

Zahtevajte povsod „Večernik“!

5 delov zemlje in vseposod Palma

!!!Azija!!! Afrika!!!! Amerika!!!! Evropa!!!
 !!!Amerika!!!! Avstralija!!!! Evropa!!! Azija!!!
 tralija!!! Evropa!!! Azija!!! Afrika!!!!
 Azija!!! Afrika!!!! Amerika!!!!
 !!!Afrika!!!! Amerika!!!!
 !!!Afrika!!!!
 Azija!!!!
 !!!Azija!!!!

..Na obeh polutah sveta
 ..Od kopnega pa do morja..
 ..Ogromna četa povsodi
 ..Delavskega stanu
 ..Na „P a l m a“ hodi...
 ..Azija!!!
 ..Evropa!!!!
 ..Avstralija!!!!
 ..Amerika!!!!
 ..Austrija!!!!

PALMA